

จุดไม่อยู่! สวัสดิการข้าราชการบานปลาย

แม้ผลจากการลดอัตราการตายของเด็กเล็กวัยต่ำกว่า 5 ปี ลงได้อย่างต่อเนื่อง การขยายงานสาธารณสุขมูลฐานให้ครอบคลุมบริการที่สำคัญ รวมทั้งการพัฒนาระบบสาธารณสุขในมิติอื่นๆ ทำให้ประเทศไทยได้รับการประเมินจากนานาชาติว่าใช้ทรัพยากรด้านสุขภาพได้มีประสิทธิภาพสูงสุดในกลุ่มประเทศกำลังพัฒนา

แต่ในภาพแห่งความสำเร็จปรากฏรอยต่างที่กำลังขยายขนาดวงแผ่กว้างออกไปอย่างรวดเร็วว่าจะยุติ นั่นคือ เรื่องของระบบสวัสดิการข้าราชการรักษาพยาบาลข้าราชการ ที่พุ่งทะยานถึงเกือบสิบเท่าตัวภายในเวลา 20 ปี

▪ ทะยานสู่ปีละ 4.5 หมื่นล้านแล้ว

ข้อมูลจากการศึกษาเกี่ยวกับการใช้บริการสุขภาพที่ผ่านมา พบว่า ข้าราชการใช้ยาที่อยู่นอกบัญชียาหลักแห่งชาติและมีการผ่าตัดคลอดทางหน้าท้องมากกว่า รวมทั้งมีอัตราการเข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาลสูงกว่าผู้ได้รับบริการผ่านระบบสุขภาพอื่น

นอกจากนี้ ค่าใช้จ่ายรายหัวสำหรับสวัสดิการรักษายาพยาบาลข้าราชการยังสูงกว่าระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าถึง 5 เท่าตัว โดยที่ผลต่อสุขภาพไม่ได้แตกต่างกันมากนัก

▪ วิธีเบิกจ่ายเปิดช่องบานปลาย

มีการวิเคราะห์ว่า การให้บริการผ่านระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าเป็นระบบ “เหมาจ่ายรายหัว” ซึ่งทำให้การบริหารจัดการมีประสิทธิภาพ ขณะที่ระบบสวัสดิการรักษายาพยาบาลข้าราชการเป็นระบบจ่ายตามการเบิกจ่ายหลัง ทำให้มีแนวโน้มที่จะมีการใช้บริการสุขภาพเกินความจำเป็น ทั้งด้านการตรวจวินิจฉัยโรค การใช้ยา และการรักษายาพยาบาล

ข้อมูลจากการศึกษาที่ผ่านมายังชี้ให้เห็นว่า การใช้บริการสุขภาพในโรงพยาบาลเอกชนยังเป็นอีกส่วนหนึ่งที่พบบริการที่เกินความจำเป็นเด่นชัด

ที่มา รายงานสุขภาพคนไทย พ.ศ.2552

มองไปข้างหน้า...

“ปิดทางรั้วไหล ควรทำอะไร”

ข้อเสนอแนะเพื่อการลงทุนด้านสุขภาพในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของระบบสุขภาพ มีดังนี้

1. ให้ความสำคัญกับปัญหาสุขภาพที่มีความสำคัญต่อภาวะโรคในประเทศไทย ได้แก่ โรคเอดส์ อุบัติเหตุจลาจล การบริโภคแอลกอฮอล์และยาสูบ และภาวะน้ำหนักเกิน เป็นต้น
2. ให้ขยายมาตรการทั้งในและนอกระบบสุขภาพที่มีประสิทธิภาพ และริเริ่มมาตรการใหม่ๆ ที่มีประสิทธิภาพในการดำเนินการ รวมทั้งลดหรือยกเลิกมาตรการที่ไม่มีประสิทธิภาพ
3. ควรเพิ่มการลงทุนในมาตรการด้านการป้องกันโรคและการส่งเสริมสุขภาพขึ้นสองเท่า ทั้งการป้องกันโรคในระบบสุขภาพและนอกระบบสุขภาพ การใช้มาตรการทางการเงินการคลังที่มีประสิทธิภาพ เช่น การขึ้นภาษีบุหรี่และสุรา รวมทั้งการควบคุมป้องกันโรค โดยมีชุมชนเป็นหลัก โดยค่าใช้จ่ายด้านการรักษาพยาบาลควรให้คงที่ หรือลดลง

นอกจากนี้ ยังมีข้อเสนอแนะว่า รัฐจำเป็นต้องมีกลไกในการกำหนดหลักเกณฑ์หรือความสามารถในการกำกับดูแลเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการให้บริการสุขภาพที่ดีพอ

ข้อมูลเพิ่มเติม ติดต่อ กิติมาภรณ์ 081 449 7479